

Stejně jako v předchozím školním roce vyhodnotila ČŠI u uvedených typů zdravotních postižení největší překážkou, tlumící kvalitu vzdělávání dětí se SVP, zřizovatelem povolovanou výjimku z nejvyššího počtu dětí ve třídě do počtu 28 dětí (viz kapitola 1.1.2). Další výrazná překážka přetrvává v malé zkušenosti pedagogů s dodržováním pravidel prevence vzniku problémových situací u dětí s PAS a znalosti obecných zásad přístupu k dětem s ADHD. V důsledku toho vznikaly mnohdy krizové situace, které pedagogové nezvládali, či dokonce nedokázali řešit. V takovýchto případech využívali ředitelé nejčastěji (60,4 %) poradenské pomoci školského poradenského zařízení nebo přímou práci asistenta pedagoga (38,3 %), která pak probíhala mimo kmenovou třídu z důvodu zachování bezpečnosti a ochrany zdraví dítěte se SVP nebo ostatních dětí. Výše uvedené může mít souvislost s tím, že 30 % z dotázaných učitelů vnímalo jako největší omezující překážku při výkonu jejich profese psychickou náročnost povolání.

V rámci hospitovaných spontánních a řízených aktivit se činnost asistenta pedagoga jevila pro dítě se SVP (obdobně jako v předchozím školním roce) jako rozhodně přínosná v 79 %, jako spíše přínosná v 19 %. Jako nepřínosnou činnost asistenta pedagoga vyhodnotila ČŠI v 0,5 %. V těchto případech se asistent pedagoga dítěti nevěnoval, s dítětem komunikoval manipulativně nebo zbytečně odváděl dítě z kolektivu.

Vzájemná účinná spolupráce učitele a asistenta pedagoga byla pozitivně hodnocena v 79,9 % navštívených tříd. ČŠI v těchto případech kladně hodnotila skutečnost, kdy při vzdělávacích činnostech pracovali asistent pedagoga a učitel střídavě s dítětem (dětmi) se SVP a s ostatními dětmi ve třídě. Podíl hospitací, kdy vzdělávání dítěte se SVP bylo nevhodně pouze v kompetenci asistenta pedagoga a učitel se věnoval výhradně ostatním dětem, se v porovnání s předchozím školním rokem snížil o 3,5 p. b. na 13,3 %. Mezi pedagogy tak došlo k vyváženému vymezení si forem přímé podpory dítěte se SVP, na kterých se bude podílet výhradně učitel nebo učitel ve spolupráci s asistentem pedagoga či výhradně asistent pedagoga. Klesl podíl učitelů, kteří vedli odborně správně asistenta pedagoga při výběru vhodných pedagogických postupů a metod.

V rámci hospitační činnosti hodnotila ČŠI i podporu přítomných nadaných dětí a téměř v 83 % ji posoudila jako vhodnou. V této oblasti zaznamenala ČŠI naopak mírné zlepšení. Individuální přístup a diferenciaci úkolů uplatňovalo o téměř 3 % více učitelů. Nadstandardní nabídka zájmových aktivit naopak klesla o 1,8 %. Přestože učitelé uplatnili u více než 50 % nadaných dětí uvedená adekvátní podpůrná opatření, různorodé a vysoce početné třídy jsou významnou překážkou i pro podporu nadaných dětí.

Obdobná situace byla vyhodnocena u dětí s odlišným mateřským jazykem, přičemž jejich počet v mateřských školách významně vzrostl. Nejvyšší podíl dětí cizinců zapsaných v mateřských školách je trvale v Praze (10 %), v Karlovarském (5,7 %) a Plzeňském kraji (4 %). Naopak nejnižší podíl dětí s OMJ vykazuje Zlínský (0,6 %), Moravskoslezský (0,8 %) a Olomoucký kraj (0,9 %). Přestože mají školy, ve kterých jsou společně vzdělávány děti s OMJ, k dispozici metodickou podporu např. od NIDV, Centra na podporu integrace cizinců, spol. META, o.p.s., integrace těchto dětí doposud nespĺňuje očekávanou úroveň jejich řečového rozvoje v českém jazyce před nástupem do základní školy. Příčinu lze opět spatřovat v různorodých a vysoce početných třídách, v nepravidelné docházce dětí s OMJ, ale zejména v nevýrazném poskytování potřebné individuální a speciálně pedagogické podpory dětem s jazykovou bariérou. Jedním ze zásadních důvodů chybějící účinné podpory dětem s jazykovou bariérou je nízký zájem učitelů o další vzdělávání v této oblasti (3,6 %). Výše uvedené skutečnosti svědčí i o tom, že se touto problematikou odpovídajícím způsobem nezabývá ani vedení školy.

2.2.3 Prevence rizikového chování dětí

Negativním trendem ve školním roce 2018/2019 je na rozdíl od předchozích let nárůst rizikového chování dětí v mateřské škole.

